

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znizana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri stopnje potis-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

O položji v Cislajtaniji.

Na Dunaji, 10. nov. [Izv. dop.]

V mnogih federalističnih novinah in celo v polustavovernih in Nemcem prijaznih listih moreti čitati ugibanja in pozitivne vesti o ministerskih krizah in o najblžnjem prevratu v vladni sistemi. Tem glasom nasproti je treba previdnosti in ne več vere, nego jo daje naše novinarsko izkustvo, erpljeno iz zadnjih let. Položaj je ob kratkem v teh besedah povedan:

Gotovo je, in tudi vsa znamenja tu ob bližine jasno kažejo, da vladanje nemške ustavoverne stranke ne bodo dolgo trajalo in da zmerne naše slovanske terjatve do zmage pridejo. Vendar je dobro, če se ne zanašate na one glase, kateri to premumbo prorokujejo takoj za jutri ali za pojutranjem. Tako brzo ne pojde zdaj več, in baš zaradi tega obeta preobračaj v vladu stanejši biti, kadar pride, to je, kadar bodo višji krogi nadzdanjo vlado stopeči, sklenili ono nam Slovanom ugodnejšo frontno izpremeno, ki ima baje dinastične in staro-avstrijske podlage, končno izvesti, za katero se zdaj — vsled ruskih vplivov in preudarjenega plana nadvojvode Albrehta — pot nadeluje z raznimi prikazli, mej temi je ena zadnjih tudi zdanje zopetno bivanje cesarja na Češkem, katero bivanje ima gotov političen pomen, da si „zakulisen“.

Tedaj: stvari zore, ali zrele še niso. Nam velja le — vztrajati v nekoliko mučni sedanjosti, če tudi za zdaj nčesa ne dosežemo. Vzeti nam več uže tako ne morejo, ker kar so mogli, so uže vzel. Sreča in poguma za slovenstvo pak nam nihče iztrgati ne more, ako ga malodušni sami ne zatajamamo sebi samim v prihodnjo sramoto. De-

bro se nam tako še nij godilo, torej smo vajeni potrpeti, potrpimo, a ne dajmo se več, ko treba.

Eno pak uže naprej lehko rečemo, namreč, da nova vlada, ki pride, nikakor ne bude vzeta izmej stroga ultramontanskih, kakor tudi ne iz naših stroga narodnih krogov. Da je gola reakcija nemogoča v Avstriji, to izprevidajo, kakor se kaže pov sod tembolj, ker bi klerikalno ministerstvo niti pri Slovanih ne imelo občne podpore. Slovanskih prononsiranih vodij pak do vlade ne bodo zvali, dokler se po božji previdnosti nekatere osobe odločilne, katerih vzvišenega imena v javnih novinah imenovati v tej dočiki ne smemo. V tej zadevi so bili nemški ustavoverni in magjarski vodje, da si so bili nekdaj celo protidinastični, kar mi Slovani nikdar ne, bolj srečni. A to je delikatus točka; torej „capiat, qui capere potest.“

Ker so reči take, imajo nemško-ustavoverni poslanci letos precej druge obraze, nego lani osovrej. Zdaj nij več videti tistega ponosa in one samostnosti, ki sta bila lani na izrazu vseh ustavovernih nemških poslancev, ko je prvi „direktno“ voljeni zbor sesel se. — Sicer pa tudi nečem trditi, da bi bila iz teh krogov ona lehkomiselnost, s katero ti ljudje odbijajo naravno rešenje narodnostnega, kot najvažnejšega avstrijskega vprašanja.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 11. novembra.

V državnem zboru se je 10. t. m. bralo pismo drž. pravdništva v katerem se nazaj jemlje prošnja za pravico, poslanca Schoffia kazensko preganjati. Potem nadaljevanje postave o akcijskih društvin.

Cesar in cesarica sta prišla 8. t. m. v Kladrib na Češko. Kmetje so ju na ko-

lodvora s „slava“-klici pozdravili. V Kladribu je tudi nadvojvoda Vilhelm; gostov bo 68 in sicer mej temi so znana aristokratska imena, kakor Emil in Karel Auersperg, knez Esterhazy, knez Alfred Windischgrätz, kn. polkovnik Metternich, Rudolf in Ivan Liechtenstein, Clam-Gallas, Leopold Thun, Emil Fürstenberg (predsednik lovskega društva) in drugi. — V Pardubicib, kamor sta 9. prišla je župan cesarja češko in nemško pozdravil, mesto je bilo razsvitljeno. Jutri v sredo večer ob 6. prideta v Prago.

Iz Prague poroča „Nation“, da je kardinal Švarcenberg potoval na Dunaj, ter ima namen nadškofu Raušerju ponuditi zvezo federalističnih klerikalov s centralističnimi. Združena frakcija pod Hohenwartovim vodstvom bi dalje imela nalog, historičnemu plemstvu, ki se ogiblje cesarjevega dvora, ugraditi pot, po katerem bi slednji z ozirom na dinastijo, zidali svoj plan. Ker neki češki kavalirji kljubu ukaza vrhovnega dvorništva nijsa prejeli povabila k pardubiškim lovom, so zaradi tega dotični krogi v historičnem plemstvu prestrašeni, ter so občenega mnenja, da se na ta način, ta pot ne more nadaljevati. Začasno so izdali geslo, ka postavijo nekak „modus vivendi“. Pomenljivo je tudi še to, da so takrat izbrali v tej akciji za poslanca kardinala Švarcenberga in ne grofa Harracha. — Če se ta novica obistini, pripravila neveselo prikazen.

Na Ogerskem je vendar v nekaterih posameznostih še poštenejši parlamentarizem, nego po drugod. Tako je na pr. minister vrnanih zadev v seji vprašan zarad odstavljenja enega višjega uradnika, odgovoril, da je to čin eksekutive, torej nij dolžan zborinci odgovora. Cel vihar se je na ministra vzdignil in novine celo njegov edstop terjajo. A pri nas pri enacih interpelacijah?

Magjarska „Reforma“ je pozivala naučnega ministra naj razpusti — „Slovaško Matico“. Da se ta čin Magjaram dopada, potrjuje še Jókayev „Hon“, ki piše o slovaški Matici sledeče: „Matica obstoji z bližino ljudij brez imenja in važnosti, katerih večina je v razporu s družbenimi naredbami, ki so strah uradov a nemajo nobenega kul-

Listek.

Beatrica.

(Novela.)

I.

(Dalje.)

Molčé jo markiz pogleduje, potem reče tako osorno in ostró, da markiza na ogvarjanje niti misliti nij mogla: „Jutri, odidemo, ker jaz za dobro spoznam, da Versailles zapustimo. Dovolite gospa, da vam uzrokov ne naštevam, ki me h takem ravnaju silijo.“

Beatrica se je v šalj zavila, kajti mraz jo je tresel, da si je bila lepa, vroča poletna noč; potem se je v kočijo še bolj nazaj naslonila, da bi soprog debelih solz ne zapazil, ki so se jej po lich ulivale. Razsute so bile zdaj vse one zlate palache, ka-

tere je njena fantazija v zraku sez dala, palache, ki so jo tembolj mikale, ker niso imele še odločne barve in strih mej. Mogočni izrek onega moža, ki je neno osodo smet določiti, uničil je vse one sladke sanje sreče in velikosti, o katerih je v zadnjem času tolkokrat sanjala, in namestu čarobnih svecanostij v Versalju pričakovala jo je samotna tužnost in dolgočasno življenje daleč proč od kraljevega dvora v neznanem kraji, kamor bode mogla z neprijaznim, osornim, in tako neljubezavim soprogom iti.

Grozna misel! — a ugovarjati se nij upala. Ob določeni uri je drugo jutro v svoji sobi pripravljena za pot, soprog pričakovala, kjer je hišina jokaje zadnjo skrinjo zapiralna. Točno ob šestih je Senanges v sobo stopil, je Beatrico, ki je tužno vsa zjokana tú stala, z navadno dostenjnostjo pozdravil, ter ji roko ponudil, in jo v kočijo

peljal. Kmalu potem sta se peljala po tihih ulicah kraljevega mesta, ki je še globoko v jutrajnem spanji tičalo. Ko sta se mimo kraljevega dvora peljala, se je Beatrica priognila, in še enkrat zaduji pogled na dolgo vrsto v jutranjem soncu bliskajočih oken uprla; nato je potegnila zavoj črez obraz in se je globoko v kotek stisnila. Cel pot nij skoraj besede sè soprogom izpregoverila, in Senanges, ki je v drugem oziru viteško zanj skbel, se nij nikako potrudil, da bi bil ono tihoto dramil.

Ea teden sta popotovala, predvo sta eddaleč visoke stolpe in sivo zidovje Senangesega gradu zagledala in močno šumejuje bližnjega morja slišala. Senanges je dal kočijo odkriti, ter je v dolgih dihlajih morski zrak srkal.

„Draga domovina, čisti zrak nebški“, zamrmra Senanges, okó pa upré v široke

turnega poklica! — Slovanom — nasproti, se — Magjari tedaj drznejo še govoriti o kulturnem poklicu!

Vnanje države.

Na **Francoskem** so bile 8. t. m. dopolnilne volitve v narodno skupščino. V okrajih Drome in Nord sta voljena republikanca Madier (34.000 glasov) in Parcy (z 118.000 glasov); v departementu Oise pak bonapartovec vojvoda de Mouchy. Tudi proti Parcyu je padel bonapartovec le za šestino manjšine.

Ali je don **Karlos** na Francosko pribežal ali ne, — smo zdaj v dvomu. Včera so telegrami iz Madrida, Pariza in Bajonne to trdili. Denes pravi pariški telegram, da nijsa resnični. V dveh dneh bo stvar jasna. Če je res don Karlos moral svojo vojsko zapustiti, dobil je ultramontanizem jako hud udarec in stvar svobode je storila velik kork naprej.

O **italijanskih** novih volitvah se dozdaj več definitivno za 213 volitev, kakor se iz Rima brzojavlja. Zmerna liberalna vladua stranka je dobila 124 sedežev, 80 poslancev je opozicionalnih razne barve in o drugih se ne več kaj bodo.

V Švicri sta se v dvoboji streljala dva znana žurnalisti, Rochefort in de Pene, ker je slednji — lastnik največjega umazanega lista v Parizu, „Paris Journal“ — zasramoval na najostudnejši način v zaporu bivajočega Rochforta. Izid nij še znan.

Angleški kardinal Manning, vodja angleških katolikov je v „Times“ prihčil pismo proti Gladstonovi brošuri, katero obseg smo včeraj na tem mestu razložili.

Odbor **irskega** narodnjakov v Dublinu za oslavo stoletnice rojstva O'Connellovega vabi v oklicu vse prijatelje irskega naroda in svobode po vsem svetu, naj rojstveni dan tega velikega patrijota, stoletnico (6. avgusta 1875) praznujejo.

V **nemškem** državnem zboru v Berlinu so 9. nov. bitro odpravili prvo branje budgeta. Delbrück je naglašal, da je Francoska brez vse difference plačevala vojni dolg.

Mej **Kitajskim** in Japonskim je žugala zarad otoka Formosa vojna nastati in bili uže mali sukobi. Zdaj sta se, kakor se iz Singaja poroča ti dve azijski državi pomirili, ter tako pobotali, da Kitaj plača pol milijona tailov, Japan pak pusti Formozo.

Dopisi.

Od Borovnice 10. nov. [Izv. dop.] Veselica v našem slov. bralnem društvu zadnjo nedeljo bila je veliko živahnejša, nego prva. Pevec ljubljanske čitalnice so jo bogato ozivili. Slovenske in domače pesmi razlegale so se, da je bilo veselje, vsakaterega sreč

tolklo je hitreje, veselica je bila v pravem pomenu besede, narodna. Vsa hvala gg. pevcem, ki so nas s svojim pohodom počastili kljubu temu, da je bila v ljubljanski čitalnici beseda in jim je teško bilo se sodelovanju odtegniti. Vsa čast g. Nolliju za izvrstne govore, posebno za oni govor, ki je nalogo mladih mater slovenskih, odgojo nježne mladine, tako lepo poudarjal. Dragi peveci, pride kmalu zopet, z veliko radostjo vas hočemo sprejeti. Lepo slovensko petje budi sreč in povspodbuje narodno zavest, marsikaterega nezavedenega zdrami glas harmonije iz narodne zaspanosti.

Razne napitnice so se čule sprejete z velikim navdušenjem. Pri tej priliki smo opazili g. Janeza Boršnika podpredsednika društva, kot pogumnega za narod vnetega moža, kateremu beseda gladko teče.

Mej gosti iz raznih krajev videli smo tudi našega čestitega uda in deželnega poslance g. Kotnika, kateri je s svojim udeleženjem spričeval, da ima bralno društvo dober namen, ter dajal lep izgled v posnemanje. Vrli sosedje Presrčanje z g. županom bili so nam tudi priljubljeni gostje, — da nas obišejo zopet! — Mlado ljustvo se je navadno tudi zasukalo, veselica je trajala pozno v noč, dokler nij vlak nam drage pevce odpeljal.

— Čuje se le en glas, da tako izvrstne veselice še nij bilo v „Coklariji“.

Od sv. Bolfanka pri Ljutomeru 10. nov. [Izv. dop.] Redko kedaj moremo iz naših krajev kaj poročati, ker se pri nas nič veselega ne godi, a žalostnih prigodeb nas nij volja naznanjati po slovenski zemlji. Mnogo strahov nam zadajajo tatje, ki se ne prestano okolo nas klatijo, ter nam odnašajo purane, gosi in kuretino. 5. t. m. so po polunoči udrli v hišo posestnika V. L. na Vitanu, ter odnesli precej soli in obleke. Kaj je krivo, da so pri nas ti nepovoljni gostje tako svobodni, in da jih nikdo ne zasači? Istina je, da vsak teden pridejo iz Ormuža žandarmi sem patrolirat, a kaj nam to koristi, ako žandarmi na patrolo prišedši, ne da bi po noči kakor bi se spodbabilo v prid občnemu miru in varnosti, po vseh hodili, gledajo, da dobijo pri kakem predstojniku večerjo, vina ali žganja in dobro posteljo? Eden teh gospodov je zelo siten. Bodil nam dovoljeno tukaj navesti en slučaj: 3. t. m. prišla sta dva žandarma v neko krčmo, kjer sta sedela dva občinska predstojnika; žandarma uže precej dobre volje in misleča, da bosta

na njune stroške zopet lehko popila kateri polič Ljutomerčana, ju prijazno pozdravita. Nijsa še dolgo sedeli, ko je gori omenjeni rekel predstojniku Z. iz Vodranec tako-le: „Dvakrat sem bil pri vaši hiši ali več ne pride, če budem še 10 let v tem kraji žandarm“. „Zakaj ne?“ ga popraša predstojnik. „Zato, ker mi je vaša žena pregizdava, neče se nič pogovarjati“ — malo da nij rekel „neče dati klobas“, — „drugače je pri P.“ — kazaje na drugoga predstojnika — „pri njem je naenkrat štampl“ na mizi. Predstojnik rekši žandarmu da nema druga zahtevati od predstojnika, kakor srenjski pečatnik, kar pa mu je njegova žena gotovo bila dala, ga je dobro zavrnit; in kmalu je začel žandarm prilizavati se, da celo orožje sta odložila, vsela se k mizi in začela s pivci kvartati. Da nista pri tej priliki trezna ostala, se razumeva, in uže v mraku je prišel eden na Vitan „boga poln“, da je jedva po cesti kolovratil, voza prosit! Kar pa nij dobil. Mi potrebujemo žandarme, da nas branijo potepuhov in tatov, a ne da nas objedajo in naše ženske nadlegujejo. Občinskim predstojnikom bi pa sestovali, naj z žandarmi nikake prijateljske zvezze ne sklepajo.

Iz Budim-Pešte 10. nov. [Izv. dop.] Naš državni zbor se je za nekoliko dni odgodil. Težko se uvida zakaj? Menda vendar ne za to, ker dobro dveh petin zastopnikov nij v Budim-Pešto na zasedanje prišlo! Največ teh nemarnežev odpada na Deakovo stranko. Pri nekem glasovanju je zavoljo tega vlada komaj in komaj večino četirih glasov ujela. Odgodenje sednic pa ne bodo dolgo trajalo. Situacija je taka, da bo naš državni zbor delati moral, ali hoče ali neče. Ministr predsednik Bitto je kot glavno naloži sedanjega zasedanja zaznamoval uredbo finančij, in novi ustroj politične uprave in sodstva. Gledé financij je rekel Bitto, da je mogoče, da se uže v dveh letih doseže ravnovesje med državnimi dohodki in stroški, a samo pod tem pogojem, če se bodo razne zborove stranke vsaj v finančnem vprašanji zložile, ali z drugimi besedami, če bodo v povišenje davkov privolile. Finančni in politični kredit države velja rešiti — je naglasil Bitto — sicer pa demeo, in na novo vzdigniti se je težko, to vemo iz izkušnje. Financ-minister Ghyczy je državnemu zboru predložil proračun za leto 1875, justič-minister Pauler pa osnovi kaznenega in menbenega zakona.

stepe in temne jelove gozdove krasne okolice, ki se je do morskih obal razprostirala. Ta glas je bil tako mehak in je Beatrica tako milo na uho donel, kakor še nikoli popred; a pri vsem tem nij ona niti besedice čhnila, temuč je še nižje zavoj preobraza zavlekla in še globokejše v kočijo nazaj naslonila se. Kaj jo je brigala krasna okolica, kjer bode morala v prognanstvu živeti? Kaj oni od starosti sivi grad, v katerem bode ujetnica? — Za nekoliko časa je kočija postala v dvorišči pred velikimi durmi, kjer je bil grb Senanževe rodbine urezau.

Markiz je takoj iz kočije skočil, markizi ponagjal, ter jo po širočih stopnjicah vodil, kjer so ju v dolgih vrstah pričakovali služabniki in služabnice, katerih ponižne pozdrave je markiz prijazno odzdravljal. Stopnjice so vodile do dolge temne veže, kjer so

na stenah podobe Senanževih pradedov visele. Tu poda markiz Beatrici reko, globoko se prikloni, da bi njen bledi, proti zemlji pobešeni obraz videl, ter pravi: „Pozdravljam vas, Beatrica, tu v hiši svojih starišev in željam, da bi vam kmalu postala draga domovina.“ —

Beatrica nij na to nič odgovorila, nego kljubovaje kot slabo odgojen otrok je obrazek od njega obrnila; markiz pa je hišini, ki je za njima šla, veleval, markizo v njeno sobo peljati, ter se nij več zanjo zmenil.

II.

Začela se je za Beatrico vrsta tihih samotnih dnij. Soprega je le pri obedu videla ko jej je resen in molčič nasproti sedel, in da si je zmirom o njej pazil, in nikdar brezobzirno z njo ravnal, nij si nikako prizadeval, otročje kujanje svoje soproge na kateri koli način dramiti. Pustil jo je, da je delala

kar se jej je ljubilo; a kaj jej je pomagala tu prostost, kjer nij bilo na 10 milij v okrožji nobenega gradu, nobenega človeka s katerim bi občevala?

Ure in duovi so bili brezkončni; enoličnost zdajnjega življenja je še v lepši svitlobi naslikala življenje v Verzailju, od katerega je le spomin ostal. Edino to jo je sem ter tje še razveselilo, da je z zanesljivo hišino vsa doživenja večkrat na tanjko prešetal, in tako še enkrat lepe dneve minolih časov v duhu ponovila. V najskrivnejšem predaljci svoje pisalne mize je imela shranjeno ono cvetlico, katero je bil kralj pri zadnji veselici podaril, in vsak večer je predalce odpela, in dolgo časa cvetlico opazovala, katero so navadno gorke solze zavilale. Na misel jej je vselej pri tej priliki prišla ona princezinja, katera je bila prišla groznemu in zlobnemu čarobniku v pest; a

V finančnem odboru, v katerem sede vse same politične in finančne naše korifeje, se marljivo radi, sem ter tja tudi burno, zlasti glede vprašanja honvedstva. Zadnjikrat je samo Uermenyi proti honvedstvu govoril, sedaj je pa še v Lipthayju in Jenneyju so zagovornike našel. Naša honvedska vojska, to vsak priznava je strašno „miserable“. Državna blagajna mora za njene potrebe na leto do 20 milijonov izdati, ki so pa kakor da bi jih na cesto vrgel. Naši honvedi niso niti za notranjo službo vporabljivi, kamo li za polno službo. Stranka za odpravljenje honvedske vojske sicer vsak dan raste, vendar je pa še vse preslabo, ko da bi svojo nakano uže letos doseči mogla. Večina v našem državnem zboru o odpravljenji honvedske vojske denes, uže niti besedice slišati neče. V siromaštvo se s sijajem obdavati, to jedenes „modern“, in čem večje je siromaštvo, tem bolj se hoče z ničemurnim sijajem obdajati, ki mu služi kot plašč svoje golotinje. In tak zunanjši sijaj in tako notranje siromaštvo sta tudi v našem državnem gospodarstvu zavladala. Naši državniki še zmirom senijo, še zmirom niso se zdramili, dasiravno se je uže dokaj mrzlih slapov čez nje vilo. Za zdramljenje, mislijo, je še zmirom čas, pa kadar časa več ne bode, bode tudi uže prekesno zdramiti se.

Domače stvari.

— (Za volitve v trgovinsko zbornico) se uže priprave delajo. Ob svojem času hočemo narodne slovenske kandidate prijaviti, kadar bodo postavljeni in način zaznamovati, kako je našim prijateljem agitirati v tej zadevi, da bode zmaga naša.

— (Porotniki ljubljanski), ki so bili 9. t. m. za prihodnjo porotno dobo, začenši od 30. nov. t. l. izžrebani — so: gg. Fr. Trdina iz Škofje Loke, Šturm iz Polič, Alojzij Krenner iz Škofje Loke, Ferd. Sajovic iz Kranja, Anton Mižgur iz Kožev, Ath. Mühlleisen iz Ljubljane, Mat. Burger iz Postojne, Jos. Jallen iz Krope, Jos. Černé iz Ljubljane, Fr. Lavrič iz Rakeka, Peter Lenassi iz Vrhnik, Andr. Willmann iz Dovjega, Ant. Jeršan iz Unca, Homan iz Loke, Toman iz Kranja, Jentelj A. iz Ljubljane, Vičič iz Postojne, Pakič iz Ljubljane, Pohl A. iz noben vitez se jej nij bližal, da bi jo bil rešil, kakor se je pri oni princezinji zgodilo. Teden za tednom je minut in še nij bilo niti sluba niti duha iz srečnejših krajev in nič nij dramilo tihote Senanževega gradu. Hišina jo je dolgo tolažila, da se bode v Versailles vrnila, prorokovaje ji, da bode kralj soprog, kateri se ne bode upal mu zoperstavljati, veleval, to storiti; a vse zastonj, prorokovanje hišine je bilo ničovo; niti Ljudovik, niti „prijateljice“, ki so bile za njo tako navdušene, niso z najmanjšem znamenjem pričevale, da se še na njo spominjajo. Od dné do dné je težje prenašala enoličnost življenja in zmirom bolj je težila samota mlado življenja veselo gospo, katere fantazija je bila polna najlepših slik Versailjskega dvora. Vsak dan je bila bolj bleda, od dné do dné so njene oči vpadale, zmirom bolj je život izgubljal prijeno gibčnost, kar je Senanges sam kmalu zapazil.

(Dalje prih.)

Ljubljane, Kraimer J. iz Laz, Finžgar J. iz Brezja, Killer iz Kranja, Božič Jos. iz Ljubljane, Krisper Val. iz Ljubljane, Mali L. iz Tržiča, Mikuž Lovro iz Ljubljane, Polak Joah. iz Tržiča, Polak Adolf iz Ljubljane, Rabič Sebastijan iz Radovljice, Ferline J. iz Ljubljane, Zevnik J. iz Dobrove, v. v. Gariboldi iz Ljubljane.

— (Latinska slovnica) za slovensko mladež spisal P. Ladislav Hrovat, je dobiti pri ljubljanskih bukvartih za 1 gold. 50 kr. Žalibog se latinsko uče le v šolah a te so pri nas še vedno šabske in posvabljeni!

— (Nemškutarski šolski nadzornik Pirker), katerega principijalno politično kameleonsko neznačajnost je dr. Zarnek v znani interpelaciji po zasluzenji obriral, se surovo oteplje v vladnem organu za germaniziranje učiteljev na Slovenskem „Laib. Schulzeitung“. Tudi je necega slabotnega učitelja Drmelja iz Cerknice steroriziral, da reva Pirkerju in nemškutarjem na ljubo iz bedastega strabu pred njimi preklicanje, kar je prej sam pravil v Ljubljani. Nemškutaria in demoralizacija in nemotost, to je pri nas denes identično ali istovetno.

— („Laib. Tagblatt“) se v vtorek v članku „politische fabnenflucht“ nad liberalno slovensko stranko objeda, da je od liberalnih principov odpala. To je navadna nemška ali nemškutarska vedoma izrečena laž, kakoršnih je v nemških novinah vajen svet brati.

— (Dimitzeve kranjske zgodovine) prvi del je ugodno v našem listu sodil znan slovenski zgodovinar, le eno stvar je grajal, namreč germanško-ošabno ignoriranje vprašanja, ali se niso Slovanje uže prej naselili v naše slovenske kraje, nego se obče v nemških krogih misli. Na to odgovarja tukajšen nemšk zgodovinar v kratki notici v „Tagbl.“ le to: „In ultraslovenischen Kreisen freilich wird man es dem Verfasser wenig Dank wissen, dass er die Hirngespinnste der Trstenjak und Genossen über die angebliche Autochthonie der Slaven in Krain und den angrenzenden Ländern, wie sie es nicht anders verdienien, vollständig ignorirte. Nach dem Urtheil aller mit den Ergebnissen der Geschichts- wie der Sprachforschung vertrauten haben diese Ausgeburten einer erhitzen Phantasie oder eines fanatischen Nationalismus nur etwa den Werth von Kollar's monströser „Staroitalija Slavjanska“ etc.“ No, mi se nečemo vtikati v poklic strokovnjakov, a to si upamo vendar reči, da tu (ne glédé na spise češkega poeta) nij baš treba Slovencev insultirati, kakor tudi se z nemškim „ignoriranjem“ vsega, kar nemško muenje nij ne bode vekomaj izhajalo. Kar se pa tiče „nationalizma“ nam bodo uprav strokovnjaki v zgodovini potrdili, da nij morda noben narod v zgodovinopisiji bolj „nationalizma“ držal se, nego nekateri nemški historiki, osobito pruski.

— (V Krškem) je razpisana notarska služba.

— (Spomlad v jeseni.) Za vodo v Ljubljani na trgu za sadje kostanjevo drevo, drugo od frančiškanskega mosta spomladansko cvete.

— (Iz Celja) se v „Tgp.“ piše, da prostovoljna požarna straža razpada, in ker na shod, ki je imel društvo oživeti skoro ni-

kogar nij bilo, žuga župan Neckermann prisilno „feuerwehr“ napraviti. Če pojde!

— (V zatiškem) sodskem okraji so živinski semnji zarad kuge prepovedani.

— (O goveji kugi) kranjska deželná vlada objavlja, da je od 4. septembra do 9. novembra letos v 17 vaseh 6 goved eknilo, 25 zbolelo in ubito bilo in 157 kot sumljivih spoznano in zato ubito bilo. Zdaj je še v 6 vaseh ta kuga: v Runarskem, Podklancu, Jurjeviču, Sigmaviču, na Gori in v Sušjem (Kočevje).

Št. 5010. Pojasnilo.

Vést v št. 258 časnika „Slovenski Narod“ o neki zaroti mej ujetniki tukajšnje kaznovalnice na gradu in preiskavi proti več čuvajem zavoljo tega, se uradno pojasnuje, da v tukajšnji kaznovalnici na gradu mej ujetniki nikake zarote nij, in da se zavoljo tega tudi nikaka preiskava proti čuvajem ne vrši.

V Ljubljani, 11. novembra 1874.
C. k. državni pravnik:
Persche.

Razne vesti.

* (Pošta je izginila) v Dunajščinu, kakor se brzojavlja iz Ogerskega, s konji, vozom, voznikom in pismi. Napadli so jo madjarski tolovaji, ter „bethiary“, postiljona umorili, voz izpraznili in zavlekli. V vozu je bil nekaj tujev popotni, ki je bil tudi težko ranjen. — O roparjih nij niti sledu, kakor je v enacih slučajih navada na arpadskih pustah magjarsih.

* (Požar je v Braševem) na Sedmigrščem 1. t. m. vpepelil 50 lesenih in 13 kamenih hiž, leseno cerkev, trgovsko skladišče in eno kosarno. Zvonovi cerkveni so se raztoplili. Ogenj je nastal vsled prevržene petrolejeve lampe.

* (Železnica čez Kavkaz), in sicer iz Tiflis do Vladikavkaza čez Kavkaško pogorje se bode kmalu zidala. Načrt k tej železnici je podal ruskemu ministerstvu komunikacije, polkovnik in inženir ruski, Stakovsky.

* (Mejnaročna ženska liga), ali zveza. Urednica lista „Womens suffrage journal“ iz Auglije je bila te dni na Dunaji, da bi stopila tukajšnji nemški družtvu, ki bi zagovarjal pravo žensk, ter pred vsem zagovarjal volilno pravico žensk. Na Angleškem, kjer imajo žene uže volilno pravico v zastopništvi se je uže pričela organizacija v tej zadevi.

* (Hitra jéža za stávo.) Po vsem svetu se zdaj mej prijatelji konj veliko piše in govorijo hitri ježi, katero jo zvršil ogerški stotnik Zubović, ki je stavljal, da bode v 14 dneh iz Pešte v Pariz prijezdili, in je stávo tudi dobil, kajti iz Pariza se telegrafira 9. nov., da je prijezdil v Pariz pričakovan od mnogo ljudstva. Ker je jezdil noč in dan in se je mudil le kar je bila največja sila, je bil bled a ne utrujen. Konj mu je bil v Tourneau na Francoskem udarjen, za to je prišel en dan kasneje, nego sicer. On bode dobili od jezdeškega društva 800 gld., dalje ima na potu vsak dan 8 gld., in pravijo, da je cesar, ko je o tem slišal, rekel, da mu bode dal 600 cekinov, če pride ob času v Pariz.

* (Zajec in Lisjak.) V Tešinu se tožita dva kmeta; prvi se zove Zajec in drugi Lisjak. Oba sta sedela v gostilnici pri eni mizi in Zajec je pravil, da tehta 200 fantov. Lisjak položi stotak na mizo in pravi: „Tu je stotak, da ne tehtaš 200 fantov!“ Zajec položi na mizo drug stotak, ter gresta oba k vagi. Pokaže se, da Zajec tehta še več to je celih 206 fantov. Vrne se v krčmo nazaj in Zajec vtakne oba stotaka v žep. Lisjak ne reče nič, nego sedi in se zabava dalje

kakor da bi se nič ne bilo zgodilo. Črez en teden debi Zajec težbo, v katerej zahteva Lisjak 200 gld. od Zajca, ker se je Zajec dal tehtati v obleki in Lisjak je stavljal samo za pezo telesa. Kaj bo iz pravde se še ne ve.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leks in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščenih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; zleze in naduh, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, nepravljajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otočnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, prava profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Brehan in mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
London, 10. julij 1852.
Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-

gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje, v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprečljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogih učenih družtev.

Winechester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnosti prikazni, trebušni bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalec gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Woehenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabeica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila

nijošo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, bolehaje sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanje in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Költer, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varazdin, na pljučnem kašiji in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsti bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montouis na neprevabljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah in t. d.

Revalescière je 4krat tečena, nego meso, ter se pri odraščenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, glede hrane.

V plebastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatee v prahu in v pleščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dušnjek, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradel bratje Oberanzmeyr, v Imsbrucku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnsacher, v Lomelj Ludvig Müller, v Mariborju F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lokarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

10. novembra:

kvosega: Lininger iz Gradea. — Milankoš iz Trsta.

Pri Stomu: Gerdinič iz Kočevja. — Maver iz Gradea. — Brickholz iz Fruskega. — Milavec iz Zagorja. — Bukovnik iz Litije. — Fabris iz Dunaja. — Fabris iz Bugeta. — Ahčin iz Begunj.

Pri Malieti: Hiler iz Dunaja. — Cvenkel iz Sevnice. — Tribuzzi iz Črnomlja. — Lenček iz Dunaja. — Urbančič iz Preddvora. — Schorstein iz Dunaja. — Detejla iz Gorenjskega. — Kropivnik iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Sajovic iz Labodske. — Bavčevič iz Karlovec. — Winzinger iz Soržaya.

Tržne cene

v Ljubljani 11. novembra t. l.

Pšenica 4 gld. 80 kr.; — rež 3 gld. 40 kr.; — ječmen 2 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. — kr.; — ajda 2 gld. 80 kr.; — proso 2 gld. 70 kr.; — koruza — gld. — kr.; krompir 2 gld. 45 kr.; — fižol 5 gld. 50 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 46 kr.; — špeh trišen — gld. 35 kr.; — špeh povojen — gld. 42 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 30 kr.; — teletnine funt 27 kr.; svinsko meso, funt 25 kr.; — sena cent 1 gld. 25 kr.; — slame cent — gld. 75 kr.; — drva trda 6 gld. 40 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Št. 15278.

Razglas.

Ker je zarad goveje kuge v deželi c. k. okrajno glavarstvo ljubljanske okolice cel politični okraj ljubljanske okolice, kot okuženi mejni okraj oklicala, in torej tudi semnje za govejo živino prepovedala, in ker ta postavna dolečba tako naglo prenehati ne more, tak je mestni magistrat prisiljen da tudi od svoje strani semenj za govejo živino, ki bi imel biti **16. t. m.**, prepoveduje.

Mestni magistrat v Ljubljani,
6. novembra 1874. (319—3)

Najnovejše slovenske

F. Cimpermanove „Pesni“

obsegajoče 274 strani mali 8⁰ se po 60 kr. dobivajo v sledečih bukvarnah: v Ljubljani Kleinmayr & Bamberg, Giontini, Klerr, Lercher, Till, "Národná tiskárna"; v Gorici: K. Sochar; v Celovcu: Ed. Liegel; v Trstu: G. H. Schimpf; v Ptujem: W. Blanke; v Celji: K. Sochar; v Mariboru: "Národná tiskárna". (148—18).

Najbolje sredstvo za ohranjanje in mehkobo usnja na črevlje in konjsko opravo je

Rusko olje na usnje.

To olje ima posebno prijetno dišavo, in sicer se more v škornjih, ki so s tem oljem namazane, celo hoditi v salone brez spodnike. To olje storii da je, da ne more skozi usnje vsakovrstni zrak, vročina in moč; ako se od časa do časa usuje napusti s tem oljem, postane kot barčun mehko, nepremičeno in postane dalje posebno elastično. Potenje na negah ne škoduje potem več tacemu usnji, ki ostane mehko in raztežljivo ter dolgo traja. — Usnje, ki se je mazalo z ruskim oljem se more vsaki čas tudi mazati leščidom ali lakom, ter se trajajoče lepo sveti. (305—3)

Steklenica po 1 in 2 gld.
V plehastih steklenicah po 5 in 10 funt.

Z svetinjo odlikovan!

Nobenega likavnega črnila več na črevlje!!

C. kr. izklj. privil. za Avstro-Ogersko

Univerz. salonni mastni lak

za gospodske in damske črevlje in konjsko opravo.

Podpisancemu se je končno posredilo iznajti izvrstni **lak za črevlje** i. t. d., ki stori **mazanje črevljev s črnilom** prav nepotrebno. Črevje se pomazejo samo s čopičem in v nekoliko minutah se oné svetijo temno črno. Usnju to čisto nič ne škoduje, nego postane nasprotno mehčajo in vlačneje, ter nepremično.

Steklenice po 1, 2, 3 gold. razpošilja

Tovarna in glavna zalog

Joh. Gronar-jevi nasledniki

Dunaj, Kehlmarkt Nr. 5,

vis-à-vis Café Daum, na dvorišči v levo.

Sežite sreči v roko!
375.000 M. Crt.

v ugodnem slučaju, kot največji dobitek ponuja **najnovejše denarno izosoranje**, katerega je od visoke **vlade** potrjeno in garancirano.

Dobina naprava novega plana je taka, da v tku malo mesecev v 7 izlosovanjih **£3.300 dobitkov** v gorovo dobročredo, njeni temi **glavni dobitki** od event. M. Crt. 375 temi, špredvino dobitki od event. M. Crt. 125.000, 30.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 30.000, 24.000, 20.000, 18.000, 15.000, 12.000, 6.000, 4.000, 2.000, 1.200, 512krat 600, 599krat 300, 19.700 krat 132 id.

Izlosovanje dobitkov je po nasvetu uradno določeno.

Za prihodnje prvo izlosovanje dobitkov to veliko od države garantirane denarne letnje velja.

1. cel. origin. los le tol. 2 ali gold. 3½ B. N. 1 pol. " " " " 1 " " 1 ½ " " 90 kr. " 1. getrit " " " " 1 " " 1 ½ " " 90 kr. "

Vsi natovčati se izvršujejo takoj z največjo skrbnostjo in vsakdo dobi od nas originalne ložne, z državnim grihom predvidene, v roke.

Naročilom se potreblji uradni plan za slojni pritoži in po vsakem izlosanju poslano svojim interesentom radi dovoljno uradne liste.

Izplačevanje dobitkov se godi zunrom proučjuju pod **državno garancijo** in se more z direktnim razpostavljanjem na naša zvezah po vseh vsejih mestih Austriske izvrševati.

Nas prodaj je vedno srečen in smo mej dobitlike, kot ostreljali dokazi kažejo, dobiti, ter je izplačali našim interesentom, ravno tako se je letos 7. okt. glavni dobitek — dobiti pri nas.

Razvidno je todaj, da tako na **najnovejši dobitki** sponce podvzeti povsod more gotovo racenati na živalno udeleženje in torej prostimo užo zakovo tega, da se vsa naščetna izvrši nam kmalu vsaj do **17. novembra** to javiti.

S. Steindecker & Comp.
Bank- u. Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Kupuje in prodaja državne obligacije vsake vrste, delnice železnic in posojilne lož.

P. S. Zahvaljujemo se iskreno za dosegaj nam izkazano zaupanje in opozornjevajo na prihodnjo izloženje, boste tudi v prihodnje naš trud, da naš interesento zadovolimo v vsacem ogledu.

(300—6)